БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 47 (6482) МАРТЫН 6 ПЯТНИЦА 1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЬЭЭ, ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЬЭЭ, СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЬЭЭ

Партиин бүхы гэшүүдтэ, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта

Хүндэтэ нүхэдүүд, хани нүхэдүүд!

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович СТАЛИН ехэ хүндөөр үбшэлһэнэйнгөө һүүлээр мартын 5-най үдэшын 9 час 50 минутада наһанһаа нүгшэбэ гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум партида, Советскэ Союзай бүхы ажалшадта агууехэ гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Ленинэй соратник, хэрэгыень гениальнаар үргэлжэлүүлэгшэ, Коммунистическэ партиин болон советскэ арадай сэсэн мэргэн вождь ба багша—Иосиф Виссарионович СТАЛИНАЙ зүрхэниинь сохилхоёо болибо.

СТАЛИНАЙ нэрэнь манай партида, советскэ арадта, бүхы дэлхэйн ажалшадта хизааргүй хүндэтэй. Ленинтэй хамта нүхэр СТАЛИН коммунистнуудай хүсэн түгэс партиие байгуулһан, тэрэниие хүмүүжүүлһэн ба хатуужуулһан байна; Ленинтэй хамта нүхэр СТАЛИН Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин зоригжуулагша ба вождь, дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулагша мүн байгаа. Ленинэй хэтэдээ мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэн, нүхэр СТАЛИН манай орон дотор туйлагдаһан социализмын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтада советскэ арадые хүргэһэн байна. Нүхэр СТАЛИН дэлхэйн хоёрдохи дайнда фашизмые дараһан илалтада манай орониие хүргөө, энэ илалта уласхоорондын байдалые бүхыдэнь үндэһөөрнь хубилгаа. Нүхэр СТАЛИН СССР дотор коммунизм байгуулгын агууехэ ба гайхамшаг тодо программаар партиие, бүхы арадые зэбсэглээ.

Коммунизмын агууехэ хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхээр алба хэлгэдэ өөрынгөө бүхы ами наһые сүм үгэһэн нүхэр СТАЛИН нүгшэжэ, партида, Советскэ ороной ба бүхы дэлхэйн ажалшадта тон хүндэ хохидол тохёолдобо.

Нүхэр СТАЛИНАЙ нүгшэһэн тухай мэдээсэл дуулахадаа, манай Эхэ ороной хүдэлмэришэдэй, колхозннгуудай, интеллигентнүүдэй, бүхы ажалшадай зүрхэн, манай шэн габьяата Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэдэй зүрхэн, дэлхэйн бүхы оронуудай олон миллион ажалшадай зүрхэн гүн ехэ үйдхар гашуудалда орохо байна.

Эдэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ манай ороной бүхы арадууд Ленинэй, Сталинай байгуулһан ба хүмүүжүүлһэн Коммунистическэ партиин шалгарһан хүтэлбэри доро ахадүүгэй агууехэ бүлэ соо бүри нигтаар жагсана.

Арадайнгаа аша туһада алба хэхэ ябадал партиин бүхы ажал-ябуулгын дээдэ хуули мүн гэжэ мэдэдэг ушарһаа советскэ арад өөрынгөө түрэл Коммунистическэ партида хизааргүй сэхээр этигэдэг, халуунаар дурладаг.

Манай партиин зохёоһон, ажалшадай ажабайдалай шухала интересүүдтэ харюусадаг, манай социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые улам саашадань шангадхалгада зорюулагдаһан политикые манай ороной хүдэлмэришэд, колхозннгууд, советскэ интеллигентнүүд, бүхы ажалшад хэлбэришэгүйгөөр даган ябана. Коммунистическэ партиин энэ политикын зүб байһаниинь хэдэн арбан жэл соо хэгдэһэн тэмсэлээр шалгагдаа, энэ политика Советскэ ороной ажалшадые социализмын түүхэтэ илалтануудта хүргөө. Энэ политикаар зоригжуулагдаһан Советскэ Союзай арадууд партиин хүтэлбэри доро ябажа, манай орон дотор коммунистическэ байгуулалтын шэнэ амжалтануудые туйлахаяа этигэлтэйгээр урагшаа дабшана.

Бүхы хүн зоной — хүдэлмэришэдэй, колхозннгуудай, интеллигентнүүдэй материальна байдалые улам саашадань һайжаруулгада, бүхы обществын саг үргэлжэ ургажа байгаа материальна болон культурна эрилтэнүүдые эгээл ехээр хангалгада Коммунистическэ парти, Советскэ Правительство онсо анхаралаа хододоо хандуулдаг байгаа, хандуулжашье байна гэжэ манай ороной ажалшад мэдэнэ.

Советскэ гүрэнэй өөрыгөө хамгаалха шадабари, хүсэ шадалынь ургажа ба бэхижэжэ байна, ямаршье агрессортэ хатуу шанга сохилто хэхээр бэлэн байха ябадалаа саг үргэлжэ дээшэлүүлхын тула Советскэ Армиие, Далайн-Сэрэгэй Флодые, разведкын органуудые бүхы хэмжээгээр партимнай бэхижүүлнэ гэжэ советскэ арад мэдэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, Правительствын гадаадын политика эб найрамдал сахилгын ба бэхижүүлгын политика, шэнэ дай бэлэдхэлгэдэ ба үүдхэлгэдэ эсэргүү тэмсэлэй политика, уласхоорондын харилсаанай ба бүхы оронуудтай бодото холбоо хүгжөөлгын политика мүн байгаа, байнашье.

Пролетарска интернационализмын сурталда үнэн сэхэ Советскэ Союзай арадууд эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгэй түлөө тэмсэжэ байгаа агууехэ хитад арадтай, арадай демократиин бүхы оронуудай ажалшадтай ахадүүгэй хани барисаагаа, капиталистическэ ба колониальна оронуудай ажалшадтай хани холбоогоо бэхижүүлжэ ба хүгжөөжэ байна.

Хүндэтэ нүхэдүүд ба хани нүхэдүүд!

Манай Коммунистическэ парти болбол коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые ударидан жолоодогшо, хүтэлбэрилэгшэ агууехэ хүсэн мүн. Партиин зэргэнүүдэй булад хатуу нэгэдэл, бата бэхи эмхидэл — партиин хүсэ шадалай гол услови юм. Манай зорилго юуб гэбэл—партиин нэгэдэлые нюдэнэйнгээ сэсэгы мэтээр сахиха, партиин политикые ба шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эдэбхитэй политическэ тэмсэлшэд байхаар коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, бүхы ажалшадтай, хүдэлмэришэдтэй, колхозннгуудтай, интеллигенцитэй партиин холбоо барисаае бүри ехээр бэхижүүлхэ хэрэг болоно, ушарынь арадтайгаа таһаршагүй бата холбоотой байбал, манай парти хүсэтэй, илагдашагүй байха юм.

Дээдэ зэргын политическэ һэрэмжэтэй байхаар, дотоодын ба гадаадын дайсадта эсэргүү тэмсэлдэ эбсэшэгүй, эрид хатуу байхаар коммунистнуудые ба бүхы ажалшадые хүмүүжүүлхэ гээшэ шухалын шухала зорилгонуудаймнай нэгэн гэжэ парти тоолоно.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум эдэ гашуудалта хүндэ үдэрнүүдтэ парти болон арадтаа хандаха зуураа, парти, манай Эхэ ороной бүхы ажалшад Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые тойрон үшөө ехэ нигтаар жагсаха, манай орон дотор коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ, зохёон байгуулхы эршэ зоригоо хандуулха байһандань батаар этигэнэ.

СТАЛИНАЙ мүнхэ нэрэнь советскэ арадай болон бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй сэдьхэл зүрхэндэ хэтын хэтэдэ оршохол.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай агууехэ, хамагые илагша һургаал мандаха болтогой!

Манай хүсэн түгэс социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай героическа советскэ арад мандаха болтогой!

Советскэ Союзай агууехэ Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

ССР СОЮЗАЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

1953 оной мартын 5.

И. В. Сталинай үбшэлһэн ба нүгшэһэн тухай

МЕДИЦИНСКЭ ЗАКЛЮЧЕНИ

Гипертоническа үбшэнһөө ба атеросклерозһоо шалтагаалан, мартын хоёрой урдахи һүни И. В. Сталинай уураг тархи соонь (зүүн хахад хубидань) шуһа ороһон байна. Энээн дээрэһээ бэеынь баруун хахад хуби эзэгүй болоһон, өөрөө ехэ хүндөөр мэдээ алдаһан байгаа. Нервнэ центрнүүдэй функцинуудай муудаһан ушарһаа амисхаалайнь жэгдэ бэшэ болоһон хэбэр үбшэлжэ эхилһэн үдэртэнь үзэгдээ һэн. Нервнэ центрнүүдэйнь муудалга үдэрһөө үдэртэ улам һэдэрһэн байна. Тиигэжэ жэгдэ бэшээр, үе үе удаанаар таһалдан (Чейн-Стоксын амисхаалаар) амилдаг болоһон байгаа. Мартын гурбанай урдахи һүни амисхаалайнь игсуудан муудалга заримдаа бүри аюултай болодог байба. Үбшэлжэ эхилхэһээнь хойшо зүрхэ-һудалайнь системэдэ ехэ хубилалтанууд үзэгдэһэн, тодорхойлон хэлэбэл, шуһанайнь давлени ехэ, һудалайнь сохисо түргэн, жэгдэ бэшэ (жэгдэ бэшэ түргэнөөр) сохилдог, зүрхэниинь ехэ болоһон байгаа. Шуһанайнь ябасын ба амисхаалайнь улам муудаһантай дашарамдан, мартын гурбанһаа хойшо кислородой дутамаг болоһон хэбэр үзэгдээ. Үбшэлһэн үдэрһөө температурайнь ехэ болоһон, шуһанай сагаан зүйлнүүдэй олошоржо захалһан дээрэһээнь харахада, уушхан соо хадхалаа үбшэн бии болоо гэхээр байба.

Һүүлшын үдэр бэень юрэнхыдөө эрид муудаад, зүрхэ-һудалайнь сохисо дахин дахинаа тон дутамаг, хүндэ (коллапс) боложо захалаа. Электро-кардиографическа шалгалта хэжэ, зүрхэнэйнь һудалнуудта шуһанай ябасын тон жэгдэ бэшэ байһаниинь, тиигээд зүрхэн соонь гэмтэһэн газарнуудай бии болоһониинь элирүүлэгдээ һэн.

Мартын табанай үдэрэй тэнгһээ хойшо үбшэлэгшын бэень илангаяа түргэнөөр муудажа эхилээ: аминиинь дээрэ ба амисхаалынь тон түргэн, һудалайнь сохисо минута соо 140—150 болоһон, һудалаарнь шуһан гүйсэгүй болоһон байна.

Зүрхэ-һудалайнь сохисо ба амисхаалынь улам бүри хүндэ боложо, 21 час 50 минутада И. В. Сталин наһанһаа нүгшэбэ.

СССР-эй Элүүрые хамгаалха Министр А. Ф. ТРЕТЬЯКОВ
Кремлиин Лечсанупрын Начальник И. И. КУПЕРИН
СССР-эй Минздравай главна терапевт профессор П. Е. ЛУКОМСКИЙ
Медицинскэ наукануудай академиин бодото гэшүүн профессор Н. В. КОНОВАЛОВ
Медицинскэ наукануудай академиин бодото гэшүүн профессор А. Л. МЯСНИКОВ
Медицинскэ наукануудай академиин бодото гэшүүн профессор Е. М. ТАРЕЕВ
Медицинскэ наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент профессор И. Н. ФИЛИМОНОВ
Профессор И. С. ГЛАЗУНОВ
Профессор Р. А. ТКАЧЕВ
Доцент В. И. ИВАНОВ-НЕЗНАМОВ.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталиниие хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Комисси байгуулха тухай

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет ингэжэ тогтообо:

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Генералиссимус Иосиф Виссарионович СТАЛИНИИЕ хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Комиссиие нүхэд Хрущев Н. С. (Түрүүлэгшэ), Каганович Л. М., Шверник Н. М., Василевский А. М., Пегов Н. М., Артемьев П. А., Яснов М. А. гэгшэдһээ байгуулха.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Секретарь Иосиф Виссарионович Сталиниие хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Комиссиһаа

Иосиф Виссарионович СТАЛИНАЙ бэетэй хуурсаг Союзуудай Байшангай Колонно зал соо табигдаха байна.

Союзуудай Байшангай Колонно залда орохо саг тухай тусхайта мэдээсэгдэхэ.

Ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тад ондоо зүйлые усадхалга ба тэдэнэй хоорондохи гол шухала илгаануудые дабан гаралга

Ухааң бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тад ондоо зүйл хадаа физическэ ба ухаан бодолой ажал хэдэг хүнүүдэй интересүүдэй тад ондоо байһан ябадал мүн гээшэ гэжэ нүхэр Сталин һургана. Физическэ ажал хэдэг хүнүүдые ухаан бодолой ажалтай хүнүүдэй мүлжэдэг байһан ушар тус тад ондоо байдалай экономическа үндэһэ һуурин болоно. Социализм хадаа үмсын зөөрине, нэгэ хүнэй нүгөөдэсэ мүлжэхэ ябадалые үгы хэнэ, тиигэжэ ухааң бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тад ондоо зүйлые үгы хэнэ.

Гэбэшье, физическэ ба ухааң бодолой ажал хэдэг хүнүүдэй интересүүдэй тад ондоо байлгые үгы хэлгэ культурно-техническэ хэмжээнэй талаар тэдэнэй хоорондохи гол шухала илгаануудые усадханагүй.

«СССР-тэхи социализмың экономическа проблемэнүүд» гэжэ өөрынгөө гайхамшагта зохёол дотор социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэлые согсолон бүридхэхэ, социализмһаа коммунизмда оролгын замууд болон условинуудые тодорхойлхо зуураа, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол шухала илгаануудые усадхаха талаар марксизмда байгаагүй шэнэ проблемые нүхэр Сталин табиһан, тэрээниие үнэхөөр научна ёһоор шиидхэһэн байна.

* * *

Ухааң бодолой ба физическэ ажалай хоорондоо тад ондоо байлгань ажалай ниитын хубаарилгың тон тад ондоо зүйлнүүдэй нэгэниинь мүн. Ажалай ниитын хубаарилга хадаа үйлэдбэриин зэбсэг, хэрэгсэлнүүдэй үмсын зөөридэ байһан ябадалһаа үндэһэтэй, ангиин зүрилдөөтэ обществын бии болгоһон зүйл мүн. Ангинууд боложо обществын таһаран илгархатай хамта физическэ ба ухаан бодолой ажал хоорондоо амяарлаң илгарһан юм. Тиихэдэ «...өөрынгөө дураар бэшэ, харин имагтал хара баалалтаар ажал хэдэг тон олонхидой хажуугаар, хүн зондо хэрэгтэй юумэ бүтээн гаргаха ябадалһаа бэеэ сүлөөлһэн, тиигээд ажалые, гүрэнэй албан хэрэгүүдые, сүүдлэхэ шүүхэ ябадалые, наука, искусство гэхэ мэтые зонхилон ябуулдаг анги бии болоһон юм»,—гэжэ Энгельс тодорхойлһон юм. (Ф. Энгельс, Анти-Дюринг, нюур 265, 1950).

Зөөриин формонуудай хубилхада, ажалай ниитын хубаарилга хубилдаг ба хүгжэдэг байгаа. Гэбэшье, үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүдэй үмсын зөөридэ байһан ябадал дээрэ үндэһэ һууритай ниитын бүхы формацинуудта город ба деревниин хоорондо, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондо эрид тад ондоо зүйл хододоо байдаг һэн. Ухаан бодолой ажалтай хүнүүд физическэ ажал хэдэг хүнүүдые мүлжэдэг байгаа бшуу.

Зонхилон байгаа мүлжэгшэ анги бүхэн—богоол эзэлэгшэд, феодалнууд, илангаяа буржуази —өөрынгөө интеллигенци гэхэ гү, али эдэ ангинуудай интересүүдые хангажа байгаа ухааң бодолой ажалай хүдэлмэрилэгшэдые бии болгодог һэн. Физическэ ажал хэдэг улад зоной эрдэм ухаагаа хүгжөөхэ ябадал улам бүри дарагдадаг байгаа.

Капитализмын үедэ хүнэй хүдэлмэриин хүсэн товар болодог юм. Капиталист тэрээниие тон химдаар худалдажа абаад, тон ехэ ашаг олзотойгоор мүлжэхые хүсэдэг. Үйлэдбэриин техникые нарижуулха зуураа, капитализм болбол хүдэлмэришэдэй физическэ ба духовно ажалаа сүлөөтэйгөөр хэхэ аргые хаһалаг гээшэ. Иимэ үндэһэ һуури дээрэ лэ ухаан бодолой ба физическэ ажалтай хүнүүдэй хоорондохи интересүүдэй тад ондоо зүйл бэхижэһэң байха юм. Тиимэ дээрэһээ, капиталистнуудта дайсан харшаар хандажа байһан хүдэлмэришэд, помещигүүдтэ дайсан харшаар хандажа байһан таряашад тэдэнэй интеллигенцидэнь этигэлгүйгөөр хандадаг, тэрээндэ мүн дурагүй байдаг һэн.

Ленинэй зааһан ёһоор, капитализм, илангаяа империализмын үедэ, ажалша ниитын үүсхэл зоригые, творчествые, шадабариие урдань харагдаа үзэгдөөгүй зэрлиг муухайгаар дарана. Физическэ ажал хэдэг ажалшадые дараха, мүлжэхэ зуураа, капиталистическэ байгуулалта хадаа бодото эрдэм болбосрол олохо тэдэнэй аргыень хаһана.

Ухааң бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тад ондоо зүйлые «хэтэ мүнхын хуули» гээшэ гэжэ харуулан, тэрээниие теоретическэ талаар үндэһэлэң зүбтүүлхые буржуазна байгуулалтын хамгаалагшад, тэрэнэй идеологууд бүхы хүсөөрөө оролдоно. Үнэндөө ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тад ондоо зүйл хэтэ мүнхын хэрэг бэшэ, хариң түүхэтэ үзэгдэл юм. Ажалые имагтал хүн хэдэг юм, тиихэдээ ушараа мэдэжэ, зорилготойгоор, түсэбтэ ёһоор хэгдэдэг процесс мүн болоно. Тэрэ процессто хүнэй гансал физическэ шадабари хүсэн хабаададсадаг бэшэ, мүң тэрэнэй ухаан бодолой шадабаришье хабаадалсадаг гээшэ. «Юрэ байгаалида тархи хүл хоёр нэгэ лэ организм болодог юм, тэрээн шэнгеэр мүн ажалай процесстэшье ухаан бодолой ба физическэ ажал хоёр хамтаран ниилэдэг байна»,—гэжэ Маркс хэлэнэ. (К. Маркс, Ф. Энгельс. Зохёолнууд, том XVII, нюур 555). Гэбэшье, ангиң хёмороон, үмсын зөөри дээрэ үндэһэлһэн обществодо ухаан бодолой ажал физическэ ажал хэдэггүй зарим хүнүүдэй лэ бүримүһэн эзэлээд байһаң имагтал тэдэнэй хэрэг болгогдодог байна. Тиин бүхы хүшэр хүндэ физическэ ажалые мүлжэгдэдэг, дарлагданги ажалша зон бэеэрээ хэхэ баатай болодог.

Энэ тад ондоо зүйл хадаа капиталистическэ байгуулалтатай хамта усадхагдаха ёһотой гэжэ марксизмын үндэһэ һуури табигшад холо хаража хэлэһэн байгаа. «Үйлэдбэриин хуушан арга сүм усадхагдаха... ёһотой, илангаяа ажалай хуушан хубааралга үгы болохо ёһотой»,—гэжэ Энгельс бэшэһэн юм (Анти-Дюринг, нюур 278, 1950).

* * *

СССР дотор советскэ засагай түрүүшын жэлнүүдһээ хойшо ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи үни удаанай тад ондоо зүйл усадхагдажа эхилһэн байна.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци хадаа урдань дарлагдажа, мүлжэгдэжэ байһан ажалша ниитын ушар ёһоё мэдэжэ, политическэ ажал-ябуулгада хабаадаха үргэн ехэ арга олгоһон, шэнэ ажабайдал зохёохо түүхэтэ хэрэгтэ тэдэнэй ухаан бодол ба шадабариие бадаруулан зорюулһан байна.

Советскэ засаг тогтоохын түлөө, пролетариадай диктатура бэхижүүлхын түлөө, социалистическэ байгуулалта батадхахын түлөө тэмсэлэй үедэ парти болон Советскэ гүрэн хүдэлмэришэдые, ажалша таряашадые гүрэнэй ажал-ябуулгада үргэнөөр хабаадуулан, тэдэнэй политическэ эдэбхиие бүхы талаһаань хүгжөөдэг байгаа. Социализмын илалта, Сталинска Конституци — эгээл демократическа конституциие баталан абалга ажалша ниитын политическэ эдэбхиие хүгжөөхэ, тэдэнэй ушар ёһоё мэдэхэ ябадалые дээшэлүүлхэ бүри ехэ арга боломжо олгоо һэн.

Советскэ арад Ленин—Сталинай партиин ударидалга доро ороноо индустриализацилха ба хүдөө ажахые коллективизацилха сталинска түсэбые бэелүүлжэ, социализм байгуулаа. Манай орон дотор үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүдэй үмсын зөөридэ байһан ябадал усадхагдаһан, мүлжэгшэ ангинууд үгы хэгдэһэн байгаа. Үйлэдбэрилгын шэнэ, социалистическэ харилсаануудай үндэһэ һуури болохо үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлнүүдтэхи ниитэарадай, социалистическэ зөөри городтошье, деревнидэшье бэхижээ.

Манай социалистическэ общество дотор хүнүүдэй үйлэдбэридэхи харилсаан мүлжэлгэһээ сүлөөлэгдэһэн хүдэлмэрилэгшэдэй нүхэрэй ёһоной хани харилсаан ба социалистическэ харилсан туһалалсалга мүң болоно. Энэ ушар физическэшье, мүн ухаан бодолойшье ажалтай хүнүүдтэ, хүдэлмэрилэгшэдтэшье, мүн предприятиин ударидагшадташье нэгэн адляар хамаадана. «Физическэ ажал хэдэг хүнүүд, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хоёр мүнөө хоорондоо дайсал бэшэ, харин хани нүхэд, үйлэдбэриин амжалта ба һайжаралгые тон шухалада тоолодог, үйлэдбэриин един коллективэй гэшүүд болонхой. Хоорондоо харшаар хандалсадаг байһаң ябадалһаань мүр сараашье үлөөгүй», —гэжэ нүхэр Сталин заана («СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 27).

Манай орон дотор социализмын илалта хүдэлмэришэд, таряашад ангинуудай хоорондохи харилсаае шэнээр тогтоогоо, тэдэнэй холбооень хани барисаан болгоо. Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисааң бэхижээ. Советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэл, зориг бадаруулагша советскэ патриотизм хүгжэһэн ба бэхижэһэн байна. Ухаан бодолой болон физическэ ажалтай хүнүүдэй интересүүдэй тад ондоо зүйлэй усадхагдаһаниие эдэ бүгэдэ элитээр харуулна.

Ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тад ондоо зүйлые усадхаха хэрэгтэ манай орон дотор хэгдэһэн культурна революци гол шухала үүргэ дүүргээ. Эрдэм олохо, культурын бүхы туйлалтануудые эдлэхэ, өөрынгөө культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ дүүрэн арга боломжо бүхы ажалшадта Советскэ засаг олгоһон байна. Эрдэмдэ һураха эрхэ СССР дотор уялгата һуралсалаар хангагдадаг байхаһаа гадна, мүн долоодохи класс хүрэтэр түлэбэригүйгөөр һуралсаха, студентнүүдтэ стипенди үгэхэ ябадалаар хангагдана. Мүн тэрэшэлэн үдэшың дунда болон дээдэ һургуулинууд, заочно һуралсал энэ эрхые хангаха зорилготой. Тэдэнһээ гадна, фабриканууд ба заводуудта, совхозууд ба колхозуудта үйлэдбэриин-техническэ ба агрономическа түлэбэригүй һуралсал үргэнөөр эмхидхэгдэнхэй.

Мүнөө Советскэ Союз түрүү социалистическэ культурын ороң болоо. Манай орон дотор эрдэм болбосорол хэзээдэ үзэгдөө харагдаагүй ехээр хүгжөө. Мүнөө үедэ СССР дотор һуралсажа байһан хүнүүдэй тоо 57 миллион хүн болоно. Дээдэ ба тусхай дунда эрдэмтэй 5,5 миллион мэргэжэлтэд орон дотор най бии. Советскэ засагай үедэ дээдэ һургуулинуудай тоо 9 дахин үлүүтэй, тэндэ һурагшадай тоо 12 дахин шахуу ургаа.

Советскэ Союз дотор тон шэнэ интеллигенци бии болоо. Манай интеллигенци хуушан интеллигенциһээ өөрынгөө составааршье, социально-политическэ шанараараашье тад ондоо байха юм. Советскэ интеллигенци хүдэлмэришэд ба таряашадай дундаһаа урган гараһан байна. Энэ хадаа хүдэлмэришэд ба таряашадтай нигта холбоотой арадай интеллигенци мүн. Энэ интеллигенци арадта дайсан харша бэшэ, харин өөрынгөө арадта алба хэдэг байна. Бүхы хүдэлмэришэдые ба таряашадые культурна, эрдэм һургуулитай болгохо гэһэн түүхэтэ зорилго шиидхэхэ хэрэгтэ партида, советскэ правительствода манай интеллигенци туһална.

Ухаан бодолой ба физическэ ажалай шэнжэ түхэлынь социализмын үедэ үндэһөөрөө хубилаа. Мүлжэлгэһээ сүлөөлэгдэһэң ажал хадаа ушар ёһоё мэдэжэ хэһэн, зохёохы ажал болоно. Ажалые хүнгэдхэжэ байһан түрүү техникэ, ажалша ниитын материальна ба культурна хэмжээнэй саг үргэлжын ургалта, социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрэлгэ хадаа физическэ ажал хэхэдээ хүнэй ухаан бодолоо ехээр гаргаха ябадалые саг үргэлжэ дээшэлүүлнэ. «Капитализмын ба мүлжэлгын системын үгы хэгдэхэтэй хамта физическэ ба ухааң бодолой ажалай хоорондохи интересүүдэй тад ондоо байлга мүн үгы бололсохо ёһотой байһаниинь ойлгосотой. Тиин тэрэнь манай мүнөөнэй социалистическэ байгуулалтын үедэ үндэһөөрөө үгы болонхой»,—гэжэ нүхэр Сталин заана («СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 27).

* * *

Социализмһаа коммунизмда оролго хадаа ухаан бодолой ба физическэ ажалай хүнүүдэй хоорондохи гол шухала илгаае усадхаха шэнэ проблемэ табиба. Энэ гол шухала илгаань юун бэ гэхэдэ, ухаан бодолой ба физическэ ажал хэдэг хүнүүдэй культурно-техническэ хэмжээн ондо ондоонууд байна, өөһэдынгөө эрдэм болбосоролоор хүдэлмэришэд ба таряашадһаа илгардаг, олониитын тусхай бүлэг болохо интеллигенци бии байна. Ухаан бодолой ба физическэ ажал хэдэг хүнүүдэй хоорондохи гол илгаае усадхаха проблемэ теоретическэшье, мүн практическашье талаараа тон шухала удхатай байна гэжэ нүхэр Сталин заана. Энэ проблемые шиидхээд байбал, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтэдэ хүсэтэ шэнэ дэбжэлтэ болохо, ондоо оронуудай промышленностиң хүрэшэгүй үндэр хэмжээндэ хүрэтэр манай промышленностиие үргэхэ арга олгохо байна.

Ухааң бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол шухала илгаануудые үгы болгохын тула мэргэжэлтэй ба мэргэжэлгүй ажалые адлидхаха бэшэ, харин ажалшадай культурно-техническэ хэмжээе инженерно-техническэ ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй хэмжээндэ хүрэтэр бүхыдэнь дээшэлүүлхэ хэрэгтэй гэжэ нүхэр Сталин һургана. «Тиимэ дэбжэлтэ бэелүүлэгдэшэгүй гэжэ һанаха болоо һаа. энеэдэтэй байха һэн,—гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ.—Капитализмын гэнжэһээ оронной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй сүлөөрһэн, мүлжэлгын дарлалтаһаа ажалай сүлөөрһэн, засагые хүдэлмэришэн ангиин барижа байһан, гүйсэд техническэ эрдэм өөһэдтөө хангажа шадаха бүхы арга боломжотой байгаа хүдэлмэришэн ангиин залуу үетэнэй бии байһан советскэ байгуулалтын үедэ тиимэ дэбжэлтэ лаб туйлагдажа боломоор» (Ленинизмын асуудалнууд, нюур 495—496).

Физическэ ажал хэдэг хүдэлмэрилэгшэдэй культурно-техническэ хэмжээе ухаан бодолой ажалтай хүнүүдэй хэмжээндэ хүрэтэр дээшэлүүлхэ зорилго коммунизм тээшэ манай обществын дабшаң хүгжэлгэтэй хамта шиидхэгдэжэ байна. Советскэ гүрэн бүхы арадай ажахые техническэ талаар шэнэдхэн хубилгаһан байна. Тэрэнэй ашаар манай ороной хүгжэхэтэй хамта хүнүүдшье өөһэдөө хубилаа.

Капитализм техникые хүгжөөхэ зуураа, хүдэлмэришэдые мүлжэлгэ шангадхана, хүдэлмэригүйшүүлые олошоруулна, харин социализмын үедэ, техникэ ажалые али болохоор хүнгэдхэнэ, хүндэ физическэ ажалые мэргэжэлтэ ажалаар һэлгүүлнэ. Манай хүдэлмэришэд машиные тон дуратайгаар хэрэглэдэг, техникые шудалдаг, тэрэнэй үгэжэ шадаха юумыень сүм абадаг. Мүнөө үеын техникые хэрэглэлгэ ажалые хүнгэдхэхэһөө гадна, мүн үйлэдбэриин хүгжэлтын темпые саг үргэлжэ түргэдхэдэг, продукциин өөрын үные доошолуулдаг, тэрэнэй шанарые һайжаруулдаг байна.

Социализмын үедэ дээдэ техникын үндэһэ һуури дээрэ үйлэдбэри саг үргэлжэ ургажа, нарижан һайжаржа байна.

Манай обществын материально-техническэ үндэһэ һуурине саашадань хүгжөөлгэ ба нарижуулан һайжаруулга, арадай ажахын бүхы һалбаринуудые электрификацилга. үйлэдбэриин процессүүдые улам ехээр механизацилга ухааң бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол илгаае үгы болгохо бүри зохид һайн условинуудые биң болгоно.

Манай социалистическэ предприятинууд ажалай ехэ бүтээсэ туйлаха аргануудта һураха, техникые жолоодожо һураха һургуулинууд болонхой. Промышленность, хүдөө ажахы, транспорт, барилга дээрэ ажаллаха мэргэжэлтэ хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ хэрэгтэ парти ба правительство айхабтар ехэ анхарал оролдолгоо хандуулдаг байна. Дайнай хойто тээхи табанжэлэй туршада ФЗО-гой һургуулинууд, ремесленнэ ба түмэр замай училищинууд 3,5 шахуу миллион мэргэжэлтэ хүдэлмэришэдые бэлэдхэн гаргаа. Мүн энэ үеын туршада индивидуальна ба бригадна, мүн курсовой һуралсалда хабаадуулагдажа, 31 миллион хүн өөһэдынгөө мэргэжэлые дээшэлүүлһэн байха юм. Мүн хүдөө ажахыдашье иимэ байна. Тэндэ хэдэн миллион колхознигууд бригадирнуудай, полеводуудай, малшадай курсада, колхозой түрүүлэгшэнэрэй курсада һуралсана. Колхознигуудай агро-зоотехническэ һуралсалые гүрэнэй зүгһөө жэл бүри түсэблэхэ гурим советскэ правительство тогтоогоо. 1950 онһоо эхилжэ 3 жэлэй курса хүдэлмэрилжэ захалаа. Тэндэ үйлэдбэриһөө таһарангүйгөөр колхознигууд һуралсана. Курсые дүүргээшэд колхозно үйлэдбэриин али нэгэ һалбариин нэгэдэхи разрядай мастернуудай нэрэзэргэ абаха юм.

Өөһэдынгөө эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ гэһэн ехэ һаһатанай эрмэлзэлгые хараадаа абажа, партиин XIX съезд заочно, үдэшын һургуулинуудые саашадань олошоруулха, хүдэлмэришэд, таряашадай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулгануудые саашадань бэелүүлхэ шухала гэһэн заабари үгэбэ.

Физическэ ажал хэжэ байһан хүнүүдые алишье талаарнь хүгжөөхэ условинууд СССР дотор гүйсэд бии. Харин капиталистическэ оронуудта тиимэ условинууд байдаггүй, байха аргашьегүй.

Социализмын үедэ ажалша хүн гансал өөрынгөө мэргэжэлээр хизаарлаад байдаггүй, харин үйлэдбэриин, ниитэ-политическэ ба культурна али бүхы ажал-ябуулга эрхилхэ ехэ арга боломжотой байдаг. Манай орон дотор физическэ ажал хэдэг олон миллион хүнүүд ниитэ-политическэшье хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Тиимэ ажал-ябуулга ажалшадай идейно-политическэ ургалтын хүсэтэ зэбсэг мүн.

Советскэ хүнүүдэй ажабайдалай условиие социалистическээр шэнэдхэн хубилалга, партиин хүмүүжүүлхы хүдэлмэри физическэшье ажал хэдэг, мүн ухаан бодолойшье ажал хэдэг советскэ хүнүүдэй бүхы духовно шэнжые хубилгаһан байха юм. Социалистическэ ажал олониитэ ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүсэтэ зэбсэг болоо. Манай обществын хүгжэлтын хүсэн, зохёон байгуулалтын коммунистическэ метод болохо социалистическэ мүрысөөн айхабтар ехэ үүргэтэй юм. Социалистическэ мүрысөөнэй эгээл дээдэ формонь стахановска хүдэлөөн болоно.

Элбэг дэлбэг продуктнуудые үйлэдбэрилэн гаргаха арга боломжо бии болгодог дээрэһээ, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол илгаае үгы болгохо ябадал хангадаг дээрэһээ стахановска хүдэлөөн хадаа социализмһаа коммунизмда орохо условинуудые бэлэдхэнэ гэжэ нүхэр Сталин заана. Стахановецуудай хүдэлмэридэ физическэ ажалай ба ухаан бодолой ажал-ябуулгын зохилдон найралдаһаниинь элеэр харагдана.

Мүнөө үеын мүрысөөнэй онсо илгаань юуб гэхэдэ, стахановецуудай зохёохы ухаан бодол ба эдэбхи үүсхэл научно-техническэ ухаан бодолтой зохилдон найралдана. Манай общество дотор хүдэлмэришэд ба эрдэмтэдэй хоорондохи, колхознигууд ба эрдэмтэдэй хоорондохи харилсаан тад ондоо болонхой. Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуурине байгуулха талаар орёо бэрхэ зорилгонуудые советскэ эрдэмтэд хүдэлмэришэд ба таряашадтай суг хамтадаа, бүгэдынгөө хүсөөр шиидхэжэ байна. Стахановецууд—промышленностиин ба хүдөө ажахын түрүүшүүл—өөһэдынгөө ажал хүдэлмэридэ наукын туйлалтануудые хэрэглэнэ, тэдэ туйлалтануудые ажал хэрэг дээрээ шалгана, тиигэжэ өөһэдынгөө дүй дүршэлөөр наукые баяжуулна, тэрээниие хүгжөөхэдэнь туһална. Наукын ба үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй улам бүри бэхижэжэ байгаа харилсаан ухаан бодолой ба физическэ ажал хэдэг хүнүүдэй хоорондохи гол илгаае үгы болгожо байна.

Нүхэр Сталин өөрынгөө «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ программна зохёол соо партиин, Советскэ правительствын үмэнэ тон шухала зорилго табиһан байна: общественнэ ажал-ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадахадань хэрэгтэй эрдэм болбосорол обществын гэшүүдтэ хангахын тулада, бүхы наһан соогоо гансахан лэ мэргэжэлтэй байнгүйгөөр, мэргэжэлээ сүлөөтэйгөөр тэдэнэй шэлэжэ абахын тулада өөһэдынгөө физическэ ба ухаан бодолой бэлиг шадабариие обществын бүхы гэшүүдэй алишье талаарнь хүгжөөхэ ябадал хангаха, обществын тиимэ культурна дэбжэлтэ туйлаха.

Советскэ обществын культурна ургалтын энэ программые бэелүүлхын түлөө ажалай мүнөөнэй условинуудта горьтойхон хубилалтануудые хэхэ шухала гэжэ нүхэр Сталин заана. Энээниие бэелүүлхын түлөө, нэгэдэхинь, хүдэлмэриин үдэрые адагынь 6 час хүрэтэр, тиигээд һүүлээрнь 5 час хүрэтэр богони болгохо арга боломжо бидэндэ олгохоор, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй тиимэ хүгжэлтэ, тиимэ техническэ прогресс ба ажалай бүтээсын тиимэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэй байна. Советскэ Союз болон арадай демократиин оронуудта эгээл богони хүдэлмэриин үдэр тогтоогдонхой, гадна түлэбэритэй жэл бүриин амаралта ажалшадта үгтэнэ. Үйлэдбэриһөө таһалгаряагүйгөөр дунда ба дээдэ һургуулитай болохо, өөһэдынгөө мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тон зохистой арга боломжонууд манайда хүдэлмэришэд ба колхознигуудта бии. Гэбэшье, коммунизмын дээдэ шатада дамжан оролго, техническэ прогресс хадаа өөрынгөө культурна ургалта болон өөрынгөө бүхы хүгжэлтые дээшэлүүлхэ талаар бүри ехэ эрилтэнүүдые хүнүүдэй урда табина гээшэ, теэд эдэ эрилтэнүүд ажалшадай хүдэлмэриин үдэрые улам саашадань богонидхоогүй сагта бэелүүлэгдэжэ шадагдахагүй байха юм. «Саг гээшэ бэлиг шадабаряа хүгжөөхэ дайда мүн», — гэжэ Маркс аяар тиихэдэ зааһан юм (Нэмэри үнэ сэнгэй теори, том 3, нюур 197, хэблэл 1936).

Хоёрдохинь, мүнөөнэй үйлэдбэриин, мүнөөнэй техникын научна үндэһэ һуурииe шудалха арга залуу хүндэ олгохо, бүгэдэндэ уялгата политехническэ һуралсал бии болгохо, тэрэнь мэргэжэлээ сүлөөтэйгөөр шэлэн олохо арга олгохо ба бүхы наһан соогоо нэгэ лэ мэргэжэлтэй байхагүй ябадалые хангаха байна. Политехническэ һуралсал ябуулха хэрэгэй шухала байһые үшөө К. Маркс, Ф. Энгельс тэмдэглэһэн байнад. Коммунистическэ партиин программна эрилтэ болгошо политехническэ һуралсалай шухала байһые В. И. Ленин зохёон найруулаа һэн. Имагтал социализмһаа коммунизмда шата дамжан оролтын үедэ лэ политехническэ һуралсал ябуулха бодото арга боломжонууд бии болоо.

Республикын столицануудта, республиканска мэдэлтэй городуудта, областьнуудай, хизаарнуудай болон промышленна томо центрнүүдтэ долоон жэлэй һуралсалһаа дунда, арбан жэлэй һуралсалда дамжан оролгые табанжэлэй эсэстэ дүүргэхэ, тиихэ зуураа бусад городууд ба хүдөө нютагуудта бүгэдэниитын дунда һуралсалые бэелүүлхэ условинуудые бэлэдхэхэ гэһэн зорилго партиин XIX съезд табиһан байна. Мүн табадахи табанжэлэй туршада дунда һургуулинуудта политехническэ һуралсал бэелүүлжэ эхилхэ, бүгэдэниитын политехническэ һуралсалда дамжан ороходо шухала хэрэгтэй хэмжээ-ябуулгануудые бэлэдхэхэ гэжэ съездын шиидхэбэри хараална. Политехническэ һуралсал физическэ ба ухаан бодолой ажалай хоорондохи гол шухала илгаае үгы хэхэ зам дээрэхи ехэхэн шэнэ алхам болохо юм.

Ажалшадай культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, тиимэ болохолоороо, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол илгаае дабан гараха шухалын шухала гурбадахи услови хадаа ажалшадай материальна хэмжээе саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ хэрэг болоно. «...Гэр байрын байдалые үндэһөөрнь һайжаруулха, хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай бодото салиные адагынь хоёр дахин гү али бүринье ехэ болгохо...» шухала гэжэ нүхэр Сталин заана («СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 69).

Нүхэр Сталинай эдэ заабаринууд шэнэ табанжэлэй түсэб дотор элитээр тодоруулагданхай. Шэнэ табанжэлэй туршада хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бодото салин хүлһэ 35 процентээр дээшэлхэ ёһотой, тиихэдэ колхознигуудай олзо доход 40 процентээр ургаха юм. Шэнэ табанжэл соо дүрбэдэхи табанжэлэйхидэ орходоо 2 дахин ехээр гэр байрын барилгада мүнгэ һомологдохо байна. Городууд ба хүдэлмэришэдэй поселогуудта имагтал гүрэнэй талаһаа 105 миллион квадратна метр талмайтай гэр байранууд баригдаха юм. «Советскэ хүнүүдэй саг үргэлжэ ургажа байгаа хэрэгсэлнүүдые хүсэд дүүрэнээр хангаха тухай манай партиин саашадаашье эсэшэ сусашагүйгөөр оролдохо байна, юуб гэхэдэ, советскэ хүнэй ажана һайн байдал, советскэ арадай һалбаран хүгжэлтэнь манай партиин дээдэ хуулинь болоно», — гэжэ нүхэр Г. М. Маленков партиин XIX съезд дээрэ хэлэһэн байна.

Ленин—Сталинай партиин ударидалга доро манай орон дотор түүхэтэ зорилгонууд—бүхы хүдэлмэришэдые, бүхы таряашадые культурна, эрдэмтэй хүнүүд болгон хүбилгаха, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол шухала илгаануудые дабан гараха зорилгонууд бэелүүлэгдэжэ байна.

Теэд, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол шухала илгаануудай коммунистическэ общество дотор үгы болоходонь, тэдэнэй хоорондохи али бүхы илгаанууд дууһан үгы болохо гээшэ гү? Үгы, тиимэ бэшэ. Культурно-техническэ хэмжээнэй илгаагай талаар абажа харабал, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи тиимэ гол шухала илгаанууд заабол үгы болохо гэжэ нүхэр Сталин һургана. «Теэд багашаршье һаа, ямар нэгэн илгаа үлэхэ байна, юундэб гэхэдэ, предприятинуудай хүтэлбэрилхы составай хүдэлмэриин эрхэ байдалыешье абаад харабал, хүдэлмэришэдэй ажалай эрхэ байдалтай алли бэшэ ха юм» («СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд», нюур 29). Тиимэ илгаа хадаа адли тэгшэ бэшэ байдалай аша үрэ ябашье болохогүй, харин дүй дүршэлэй, мэдэрэлэй авторитедһээ үндэһэлхэ юм.

Түүхын хуби заяае шиидхэхэ агуухэ ба зохёохы ажал гээшэ гэжэ оломиллион хүдэлмэришэд ба таряашадай ажалые нүхэр Сталин нэрлэһэн байна. Коммунизм ажалаар байгуулагдана советскэ хүнүүдэй—шэнэ ажабайдал зохёогшод ба геройнуудай—зохёохы сүлөөтэ ажалһаа коммунизм урган гарана. Тэрээнтэй хамта ажалшье өөрөө үндэһөөрөө хубилна. Коммунистическэ ажалай шэнжэнүүд улам бүри эли тодоор тэрээндэ харагдадаг болоо, харин коммунистическэ ажалда «хара» ба «сагаан» хүдэлмэри, ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи гол шухала илгаа гэжэ байхагүй юм.

Советскэ арад агуухэ Сталинай сэсэң мэргэң заабаряар шэнэ, коммунистическэ общество эршэмтэйгээр байгуулна. Коммунистическэ общество дотор хүн хадаа ажал хэхые хүсэжэ ябахынгаа саада тээ, ажалые ажамидаралайнгаа түрүүшын хэрэгсэл болгохо, ажалые уялга мэтээр хэлэн байһанаа, тэрээниие хабархажа хүхижэ хэдэг болохо байна.

А. ФЕДОРОВА.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00487. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000